

rekenkamer Lelystad

Jaarverslag 2011

Rekenkamer Lelystad
Datum: 26 maart 2012

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	1
2. Onderzoeken.....	2
Vooronderzoek woningbouwprogramma ‘Groei in Balans’	3
Preventief jeugdbeleid ‘Kansen ZAT voor de jeugd?’	5
Onderzoek subsidies	7
Kwaliteit raadsvoorstellen.....	8
3. Overige activiteiten van de rekenkamer in 2011	9
4. Begroting en realisatie.....	11
5. Tot slot	12

1. Inleiding

Met het voorliggende jaarverslag 2011 maakt de rekenkamer Lelystad de balans op van de in 2011 gerealiseerde onderzoeken en de uitgevoerde werkzaamheden. Het referentiekader voor dit jaarverslag is het onderzoeksprogramma 2011 - 2012. Dit jaarverslag is primair bedoeld ter verantwoording aan de raad, maar wordt tevens ter informatie toegezonden aan het college en de directie van de gemeente Lelystad. Het jaarverslag 2011 wordt daarnaast gepubliceerd op de website van de rekenkamer Lelystad. Voor de ambities voor het jaar 2012 verwijst de rekenkamer graag naar het onderzoeksprogramma 2012 - 2013.

Samenvatting

De rekenkamer heeft in 2011 twee onderzoeken afgerond: het vooronderzoek naar het woningbouwprogramma ('Groei in balans') en het onderzoek naar het preventief jeugdbeleid ('Kansen ZAT voor de jeugd?'). Het in 2011 geplande onderzoek naar burgerparticipatie is tot nader order uitgesteld. Twee onderzoeken – het onderzoek naar subsidies en de quick scan naar de kwaliteit van raadsvoorstellen - worden vanuit 2011 gecontinueerd en gepubliceerd in 2012.

Samenstelling en werkwijze rekenkamer

De rekenkamer Lelystad bestond in 2011 uit drie externe leden:

- Jan Bonnhof (voorzitter),
- Ing Yoe Tan, en
- Iris Koopmans.

Evenals voorgaande jaren is elk onderzoek begeleid door twee leden van de rekenkamer. In het kader van de bevordering van de kwaliteit van onze onderzoeksrapporten fungeert het lid dat niet tot de begeleidingsgroep behoort als 'derde lezer'. De leden van de rekenkamer worden ondersteund door de secretaris van de rekenkamer: Patricia Nieuwenhuis.

Personele ontwikkelingen in 2011

Op 2 maart 2006 zijn de voorzitter en de leden van de rekenkamer benoemd door de raad. De in de gemeentewet vastgelegde zittingstermijn voor rekenkamerleden is zes jaar. Dit betekent dat in het voorjaar van 2012 over moet worden gegaan tot herbenoeming van de leden en / of benoeming van nieuwe leden.

De huidige voorzitter van de rekenkamer – Jan Bonnhof – heeft bij brief van 18 juli 2011 aan de Lelystadse raad te kennen gegeven af te zien van de mogelijkheid tot herbenoeming. De leden Ing Yoe Tan en Iris Koopmans hebben zich wel weer beschikbaar gesteld.

2. Onderzoeken

Afgerond in 2011

De rekenkamer heeft zich in 2011 bezig gehouden met in totaal vier verschillende onderzoeksonderwerpen. Twee onderzoeksrapportages zijn in 2011 gepubliceerd. Deze zijn respectievelijk:

- Vooronderzoek naar het woningbouwprogramma: 'Groei in balans'.
- Onderzoek naar het preventief jeugdbeleid: 'Kansen ZAT voor de jeugd?'.

Het onderzoek naar het woningbouwprogramma 'Groei in balans' is vanuit 2010 gecontinueerd. Het onderzoek naar het preventief jeugd-beleid 'Kansen ZAT voor de jeugd?' is zowel in 2011 uitgevoerd als gepubliceerd.

Te continueren in 2012

In het kader van het onderzoeksprogramma 2011 – 2012 is in het na-jaar van 2011 een onderzoek gestart naar subsidies. Eind 2011 is tevens een quick scan gestart naar de kwaliteit van raadsvoorstellen. Beide onderzoeken zullen in 2012 worden gepubliceerd.

Uitstel gepland onderzoek burgerparticipatie

In het voorjaar van 2011 is de rekenkamer gestart met de voorbereidingen voor het - in het onderzoeksprogramma 2011-2012 geplande - onderzoek naar burgerparticipatie. In het kader van de voorbereiding van de onderzoeksopzet heeft de rekenkamer op 27 juni jl. gesproken met één van de portefeuillehouders. Deze bespreking heeft geleid tot aanpassing van het onderzoeksontwerp. De commissie van de rekening had destijds geen behoefte aan inbreng bij de voorbereiding van de onderzoeksopzet. De rekenkamer heeft omstreeks de zomer van 2011 het offertetraject voor dit onderzoek opgestart. Op 10 oktober 2011 is de aangepaste onderzoeksopzet besproken met de commissie van de rekening. De gezamenlijke conclusie was dat een rekenkamer-onderzoek naar communicatie en burgerparticipatie op dat moment niet opportuun was. Dit gelet op het eigen onderzoek van de raad (o.l.v. Peter Schot, D66) naar burgerparticipatie in combinatie met de voorgenomen bezuinigingen en ingrijpende beleidswijzigingen op de gemeentelijke communicatiefunctie.

Vooronderzoek woningbouwprogramma 'Groeï in Balans'.

De rekenkamer Lelystad heeft in 2011 een vooronderzoek gedaan naar het woningbouwprogramma van de gemeente Lelystad.

Lelystad is een jonge stad: veertig jaar geleden werden de eerste woningen gebouwd. Bij de aanvang was sprake van een stormachtige groei, maar medio jaren tachtig nam het groeitempo af. Eind jaren negentig trok de groei geleidelijk weer aan. Nu telt Lelystad iets meer dan 75.000 inwoners. Lelystad heeft de ambitie verder te groeien naar 80.000 inwoners, maar door de economische crisis is de spanning op de woningmarkt - ook in Lelystad - afgenomen. Ook is de instroom van nieuwe inwoners mede door de recessie gedaald. Lelystad krijgt bovendien te maken met vergrijzing. De Lelystadse woningmarkt is ontspannen: er is sprake van meer aanbod van (koop)huizen dan vraag.

Conclusies en aanbevelingen

Binnen de gemeente is lang met vertrouwen naar de toekomst gekeken. Sinds midden jaren negentig is een gestage groei nagestreefd, die in 2015 zou moeten resulteren in een stad van 80.000 inwoners. Hoewel het beleidsinstrumentarium de afgelopen jaren flink is aangescherpt, bleven de ambities lange tijd (te) hoog. Het blijven inzetten op groei kan leiden tot ongewenste neveneffecten. Het evenwicht op de stedelijke woningmarkt dreigt (verder) onder druk te raken, waarbij de toch al kwetsbare wijken in de bestaande stad het kind van de rekening kunnen worden.

De rekenkamer concludeert in aanvulling op deze hoofdconclusie dat:

1. De toekomstige groeiambitie van de gemeente nog steeds sterk afhankelijk is van hoge verwachte instroom van buiten.
2. De effecten van een stagnerende woningmarkt zijn onderschat.
3. De raad en het college niet op dezelfde golflengte zitten, wanneer het gaat om de inschatting van het feitelijk realiteitsgehalte van geformuleerde ambities.
4. De kwalitatieve risico's van sturen op kwantitatieve groei onvoldoende zijn onderkend.
5. Kwalitatieve doelstellingen in het verleden ondergeschikt zijn geweest aan de kwantitatieve doelstellingen.
6. De informatievoorziening aan de raad voor verbetering vatbaar is.

In het licht van deze conclusies beveelt de rekenkamer de raad aan:

1. Het woningbouwbeleid sterker te richten op de kwalitatieve ambities die de gemeente heeft geformuleerd (onder andere in structuurplan en in meerjarenonderhoudsprogramma's), zowel ten aanzien van een evenwichtige bevolkingsopbouw als van een evenwichtige woningvoorraad.

2. De woningbouwplanningen in overeenstemming te brengen met de feitelijke realiteit en haalbaarheid.
3. Het vasthouden van spanning op de woningmarkt expliciet als beleidsdoelstelling te benoemen.
4. Het woningbouwbeleid en het woningbouwprogramma niet alleen op basis van ambitieuze groeidoelstellingen te monitoren, maar daarnaast contra-indicatoren te ontwikkelen die inzicht geven in de stand van de woningmarkt.
5. Te focussen op de kwalitatieve aspecten van de Lelystadse woningmarkt, om de duurzame kwaliteit en de toekomstbestendigheid van de woningvoorraad te waarborgen.
6. De informatievoorziening aan de raad beter af te stemmen op de kaderstellende rol van de raad.

Bestuurlijke reactie college

In reactie op het rekenkamerrapport 'Groeï in balans' schrijft het college de conclusies en aanbevelingen grotendeels te herkennen en van mening te zijn, dat deze impulsen geven voor de verdere ontwikkeling van het woningbouwbeleid. Het college geeft aan alle aanbevelingen over te nemen en via het meerjarenbouwprogramma uitvoering te zullen geven aan deze aanbevelingen. De rekenkamer heeft in haar na-woord nog wel enkele inhoudelijke kanttekeningen geplaatst bij het gestelde in de bestuurlijke reactie.

Publicatie en behandeling Raad

Het rapport 'Groeï in Balans' is op 15 juni 2011 gepubliceerd. De rekenkamer heeft het rapport op 27 september 2011 gepresenteerd aan de raad in een beeldvormende sessie. De raad heeft op 1 november 2011 in een oordeelvormende sessie gesproken over het rapport. De raad heeft uiteindelijk op 6 december jl. het volgende besluit genomen over 'Groeï in Balans':

1. *Kennis te nemen van het rapport van de rekenkamer "Groeï in Balans".*
2. *Draagt het college op de volgende aanbevelingen als uitgangspunten voor het beleid te hanteren:*
 - a. *het woningbouwbeleid sterker te richten op de kwalitatieve ambities die de gemeente heeft geformuleerd (onder andere in het structuurplan en in de meerjarenonderhoudprogramma's), zowel ten aanzien van een evenwichtige bevolkingsopbouw als van een evenwichtige woningvoorraad;*
 - b. *de woningbouwplannen in overeenstemming te brengen met de feitelijke realiteit en haalbaarheid;*
 - c. *het vasthouden van spanning op de woningmarkt expliciet als beleidsdoelstelling te benoemen;*
 - d. *het woningbouwbeleid en het woningbouwprogramma niet alleen op basis van ambitieuze groeidoelstellingen te monitoren, maar daarnaast contra-indicatoren te ontwikkelen die inzicht geven in de stand van de woningmarkt;*
 - e. *te focussen op de kwalitatieve aspecten van de Lelystadse woningmarkt, om de duurzame kwaliteit en de toekomstbestendigheid van de woningvoorraad te waarborgen;*

- f. de informatievoorziening aan de raad beter af te stemmen op de kaderstellende rol van de raad.
3. Het college te verzoeken een beknopte, periodiek uitvoerbare monitor te ontwikkelen.

Preventief jeugdbeleid 'Kansen ZAT voor de jeugd?'

De rekenkamer Lelystad heeft in 2011 onderzoek gedaan naar de preventieve jeugdzorg. In het bijzonder is gekeken naar de aansluiting tussen de zorgstructuur op scholen in het voortgezet onderwijs en die van de instellingen voor jeugdhulpverlening.

De afgelopen jaren is er veel veranderd op het gebied van zorg voor de jeugd. Voorbeelden hiervan zijn de komst van de Centra voor Jeugd en Gezin en de vorming van de Zorg Advies Teams in het onderwijs. De gemeente zet sinds enige tijd niet meer in op doelgroepenbeleid. Het preventieve jeugdbeleid vindt nu zoveel mogelijk plaats via het Centrum voor Jeugd en Gezin. De zorg aan risicoleerlingen wordt daarnaast zo dicht mogelijk bij het reguliere (voortgezet) onderwijs georganiseerd.

De komende jaren staan ingrijpende wijzigingen op stapel. Het rijk zal namelijk een flink aantal taken en verantwoordelijkheden op gebied van jeugd overdragen aan de gemeente. Dit biedt kansen, maar houdt ook risico's in. Want het rijk zal daarbij meteen fors bezuinigen. Sommige inwoners van de stad kunnen door alle ontwikkelingen te maken krijgen met een stapeling van maatregelen, die voor hen nadelig uitwerkt. De effectiviteit van de zorg aan (risico)jongeren kan door de decentralisaties en stelselwijzigingen, in combinatie met de voorgenomen bezuinigingen en efficiencykortingen, in de nabije toekomst onder druk komen te staan.

Conclusies en aanbevelingen

De overkoepelende conclusie van de rekenkamer is, dat de beslissing af te stappen van het doelgroepenbeleid en de zorg zo dicht mogelijk bij de school te organiseren, evenals de wijze waarop invulling is gegeven aan het Centrum voor Jeugd en Gezin en het instellen van Zorg en Adviesteams op de scholen, op zich tot een verbetering leiden van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het preventieve jeugdbeleid van de gemeente Lelystad.

De rekenkamer concludeert in aanvulling op deze hoofdconclusie dat:

1. Er sprake is van verbetering in de afstemming en coördinatie van de laagdrempelige preventieve zorg die op schoolniveau wordt verleend.

2. Zowel de Zorg Advies Teams in het voortgezet onderwijs als de functie en rol van het Centrum voor Jeugd en Gezin, ten behoeve van jongeren van 12 jaar en ouder, verder moeten worden doorontwikkeld en verbeterd.
3. Zowel het bereik als het rendement van leerplicht en de regionale meld- en coördinatiefunctie onvoldoende is.
4. Een gebrekkige informatievoorziening en gebrekkige sturing op beleid een telkens terugkerend knelpunt is, zowel binnen de uitvoeringspraktijk als in het beleid rond de zorg aan (risico)leerlingen.

In het licht van deze conclusies beveelt de rekenkamer de raad aan:

1. Bij decentralisatie de beleidslijn te hanteren, dat de geïndiceerde jeugdhulpverlening in uitvoering zoveel mogelijk wordt gekoppeld aan de scholen voor voortgezet onderwijs.
2. Nader onderzoek te doen naar mogelijk nadelige cumulatieve effecten en, als dit inderdaad het geval blijkt te zijn, specifiek beleid formuleren om deze nadelige gevolgen te voorkomen of hiervoor te compenseren.
3. Via de gemeentelijke regierol te stimuleren, dat in de Zorg en Adviesteams (ZAT's) van de scholen voor voortgezet onderwijs casemanagers worden aangesteld, zodat per casus één partij de regie voert bij toeleiding en hulpverlening.
4. Snel van het college gerapporteerd te krijgen op welke wijze zorg aan leerlingen wordt opgeschaald als de lichte zorg op en rond de scholen niet langer voldoet.
5. Een (voortgang)rapportage te krijgen van het college over de effecten van de kwalitatieve en kwantitatieve maatregelen voor leerplicht en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) op het verzuim, het bereik van leerplicht en RMC en op de leerplichtmeldingen vanuit het onderwijs.
6. Jaarlijks een korte, samenvattende, bovenschoolse rapportage tegemoet te zien over de prestaties en effecten van de zorg aan (risico)leerlingen, inclusief een overkoepelende inventarisatie van het gebruik van het zorgaanbod door verschillende groepen jongeren.

Bestuurlijke reactie college

In zijn reactie op het rekenkamerrapport 'Kansen ZAT voor de jeugd?' schrijft het college het rapport van de rekenkamer een constructieve analyse over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het preventieve jeugdbeleid te vinden. Het college acht het rapport een belangrijke bouwsteen bij de overheveling van de jeugdzorg. Het college onderschrijft de overkoepelende conclusie van de rekenkamer. In aansluiting op de subconclusies wijst het college op reeds ondernomen acties. Het college neemt – impliciet dan wel expliciet - alle aanbevelingen over. Aanbeveling 1, 2 en 6 worden expliciet overgenomen door het college. Van de aanbevelingen 3, 4 en 5 stelt het college dat deze reeds zijn gerealiseerd. De rekenkamer heeft in haar nawoord hierop gereageerd met enkele inhoudelijke kanttekeningen.

Publicatie en behandeling Raad

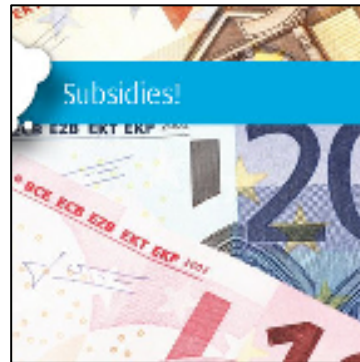
De rekenkamer heeft op 24 november 2011 de rapportage van het onderzoek 'Kansen ZAT voor de jeugd?' gepubliceerd. Het rapport is op 17 januari 2012 in een beeldvormende sessie aan de raad gepresen-

teerd. De raad heeft bij raadsbesluit van 14 februari 2012 alle aanbevelingen uit het rapport expliciet overgenomen. Tevens heeft de raad besloten de bevindingen en de aanbevelingen van de rekenkamer te betrekken bij de visievormende sessies met het college rond de transitieagenda. Tot slot heeft de raad het college opgedragen in 2012 een planning voor te leggen aan de raad voor het vaststellen en implementeren van indicatoren binnen het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), waardoor monitoring van de effectiviteit van het CJG door de raad vanaf 2013 mogelijk wordt. De gekozen indicatoren dienen aan te sluiten bij gemeentelijk beleid, de lokale doelstellingen en de gehanteerde richtlijnen m.b.t. het CJG.

Onderzoek subsidies

Jaarlijks verstrekt de gemeente Lelystad voor vele miljoenen euro's aan subsidies voor onder meer culturele activiteiten, sportactiviteiten en welzijnswerk. Subsidieverstrekking is geen doel op zich. Het is een middel dat moet bijdragen aan het realiseren van de politieke prioriteiten van het gemeentebestuur.

De uitgaven voor subsidies maken een aanzienlijk deel uit van de begroting. Mede daarom staan subsidies zowel politiek als maatschappelijk in de belangstelling. Zowel raad als college hebben de afgelopen jaren herhaaldelijk aandacht hieraan besteed. Soms via de reguliere planning- en controlcyclus, maar soms ook in het kader van speciale trajecten en onderzoeken. Toch

heeft de Lelystadse gemeenteraad nog steeds vragen over (de besteding van en verantwoording over) subsidies in Lelystad. Gelet op de politieke, maatschappelijke en financiële risico's die zijn gemoeid met het subsidiebeleid en gezien de Lelystadse voorgeschiedenis, is de rekenkamer eind oktober 2011 gestart met een onderzoek naar subsidies.

Het doel van dit onderzoek is onder meer het in kaart brengen van de huidige subsidiestromen en de waardering van het subsidiebeleid door de Lelystadse afnemers / inwoners. Ook wordt onderzocht of wordt voldaan aan de vooraf vastgestelde prestaties, doelen en effecten. Het onderzoek zal naar verwachting lopen van november 2011 tot en met juni 2012.

Kwaliteit raadsvoorstellen

De gemeenteraad wordt vanuit de gemeentewet geacht kaders te stellen - in de vorm van doelen en budgetten - en te controleren of de doelen binnen budget bereikt worden.

Het college is belast met de uitvoering van de gestelde kaders en de besteding van de toegekende budgetten. Kaderstelling vindt vaak plaats via een voorstel van het college in de vorm van een conceptraadsbesluit, ook wel raadsvoorstel.

De kwaliteit van het raadsvoorstel is van invloed op de mogelijkheden die de raad heeft, voor het waarmaken van de kaderstellende rol en het nemen van afgewogen besluiten.

Gelet op de politieke, maatschappelijke en financiële risico's die gemeoid zijn met een afgewogen besluitvorming door de raad, is de rekenkamer eind december 2011 gestart met een quick scan naar de kwaliteit van de raadsvoorstellen in Lelystad. Concreet vraagt de rekenkamer zich af, in welke mate die kwaliteit afdoende is gewaarborgd voor een adequate invulling van de kaderstellende en controlerende rol van de raad en daarmee de kwaliteit van de besluitvorming. Een ander belangrijk aspect is de wijze waarop de raad zijn rollen invult en wat de raad met de raadsvoorstellen heeft gedaan.

De doelstelling van dit onderzoek is het bieden van inzicht in, het geven van een oordeel over en het aandragen van verbeterpunten voor:

- de inhoudelijke kwaliteit en vormgeving van raadsvoorstellen;
- de beleving van de kwaliteit van raadsvoorstellen bij raadsleden;
- de mate waarin de kwaliteit van raadsvoorstellen gewaarborgd is voor adequate besluitvorming.

Het onderzoek zal naar verwachting lopen van december 2011 tot en met maart 2012.

3. Overige activiteiten van de rekenkamer in 2011

Naast het doen van onderzoek verricht de rekenkamer andere activiteiten ter ondersteuning van het onderzoeksproces en de borging van de kwaliteit van rekenkameronderzoek.

Vergaderingen en overige werkvormen

In 2011 is de rekenkamer 13 keer in plenair bijeen geweest. Tevens heeft de rekenkamer vijf maal in verschillende opzet beraadslaagd met de gemeenteraad. De relevante data staan in het onderstaande overzicht.

Datum	Omschrijving
11 januari 2011	Beeldvormende sessie onderzoek WMO
17 januari 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
28 februari 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
21 maart 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
18 april 2011	Afstemming met commissie van de rekening
26 april 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
26 april 2011	Beeldvormende sessie onderzoek risicobeheersing
6 juni 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
27 juni 2011	Kennismaking nieuwe gemeentesecretaris
27 juni 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
5 september 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
10 oktober 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
10 oktober 2011	Afstemming met commissie van de rekening
27 september 2011	Beeldvormende sessie vooronderzoek woningbouwprogramma
28 november 2011	Reguliere vergadering rekenkamer
6 december 2011	Reguliere vergadering rekenkamer

Interne contacten

De rekenkamer heeft in verschillende opzet overleg gevoerd met de leden van de raadsfracties, collegeleden en vertegenwoordigers vanuit de ambtelijke organisatie. Deze contacten vormden telkens een waardevolle input voor het werk van de rekenkamer. In 2011 heeft de rekenkamer twee keer af mogen stemmen met de commissie van de Rekening: op 18 april 2011 en 10 oktober 2011. Op 27 juni 2011 heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden met de nieuwe gemeentesecretaris. Daarnaast zijn er in het kader van de uitgevoerde onderzoeken verschillende contacten geweest met individuele raad(sleden), leden van het college, gemeentesecretaris en verscheidene ambtenaren.

Externe contacten

De rekenkamer Lelystad is – net als voorgaande jaren - lid van de NVRR¹. De NVRR heeft ten doel kennis en ervaring uit te wisselen. Door van elkaar te leren kunnen de leden met goed en onafhankelijk onderzoek bijdragen aan de kwaliteit van het openbaar bestuur. De voorzitter vertegenwoordigt de rekenkamer Lelystad in de algemene ledenvergadering van de NVRR, ondersteund door de secretaris van de rekenkamer. De vereniging heeft in 2011 twee maal een algemene ledenvergadering georganiseerd: op 18 maart 2011 en op 18 november 2011. Bij beide vergaderingen was een vertegenwoordiging vanuit de rekenkamer Lelystad aanwezig. De secretaris van de rekenkamer heeft daarnaast op 20 mei 2011 deelgenomen aan het NVRR-congres. Evenals voorgaande jaren heeft de secretaris ook in 2011 deelgenomen aan drie van de vier vergaderingen van de kring van secretarissen van de NVRR. Algemeen doel is het uitwisselen van informatie, kennis en ervaring, waarbij uiteenlopende inhoudelijke zaken met betrekking tot het rekenkamerwerk aan de hand van actuele onderwerpen aan de orde komen. Daarbij worden af en toe ook externe adviseurs/bureaus betrokken.

Kwaliteitszorg

De secretaris maakt sinds najaar 2010 deel uit van de commissie kwaliteitszorg van de NVRR. Kwaliteit is binnen de vereniging al enige tijd een belangrijk thema, waaraan de commissie kwaliteitszorg een aanzienlijke bijdrage levert. Tijdens de algemene ledenvergadering van 18 maart 2011 is het plan van aanpak voor kwaliteitszorg in de vereniging vastgesteld. Leidend principe bij dit plan van aanpak is het faciliteren van lokaal maatwerk. Bij de uitwerking van het plan voor kwaliteitszorg zijn vijf teams samengesteld die zich bezig houden met verschillende thema's binnen de kwaliteitszorg, zoals adviezen voor rekenkamerwerkzaamheden, intervisie, ontsluiting van kennis via de website van de vereniging, het NVRR-congres etc. De rekenkamer Lelystad verwacht dat de directe betrokkenheid bij het proces van kwaliteitszorg in de beroepsvereniging ook een positief effect zal hebben op het eigen proces van verdere borging van de kwaliteitszorg.

Communicatiebeleid

In 2011 is de rekenkamer gestart met het formuleren van de kaderstelling en de uitgangspunten voor haar communicatiebeleid. In aansluiting hierop heeft de rekenkamer eind 2011 opdracht gegeven aan een externe communicatiedeskundige om de huidige communicatiemiddelen van de rekenkamer te beoordelen, suggesties te doen ter verbetering hiervan en advies te geven over de inzet van nieuwe communicatiemiddelen. De resultaten hiervan worden medio 2012 verwacht.

¹ NVRR: Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies

4. Begroting en realisatie

Realisatie budget 2011

Omschrijving	Onderverdeling	Begroting 2011 Rekenkamer	Realisatie 2011	Saldo
Onkostenvergoeding	Vergoeding leden rekenkamer	€ 29.452,00	€ 32.518,00	€ 3.066,00-
Reiskosten	Vergoeding reiskosten leden rekenkamer	€ 511,00	€ 1.046,00	€ 535,00-
Overige kosten	Kosten catering, lidmaatschap NVRP, vakliteratuur, telefoonkosten, etc.	€ 1.500,00	€ 1.552,00	€ 52,00-
Onderzoeken	Onderzoek 'Groeï in balans'	€ 59.826,00	€ 3.285,00	€ 10.221,00
	Onderzoek 'Kansen ZAT voor de jeugd?'		€ 18.450,00	
	Onderzoek subsidies.		€ 17.820,00	
	Quick scan raadsvoorstellen		€ 7.500,00	
	Verbetering communicatiemiddelen rekenkamer		€ 2.550,00	
Personeelskosten	Salariskosten	€ 75.846,00	€ 71.001,00	€ 4.845,00
	Kosten administratieve ondersteuning	€ 7.919,00	€ 8.201,00	€ 282,00-
	Kleine posten personeelskosten	€ 2.962,00	€ 946,00	€ 2.016,00
Doorbelasting	Kosten overhead gemeentelijke organisatie + afroming kostenplaats	€ 41.634,00	€ 48.213,00	€ 6.579,00-
Totaal 2011		€ 219.650,00	€ 213.082,00	€ 6.568,00

Uitgangspunten budget rekenkamer

- De rekenkamer mag conform de verordening op de rekenkamer uitgaven doen ter hoogte van het totaalbudget. Het budget van de rekenkamer en de individuele posten zelf zijn verder formeel niet geoormerkt
- De leden van de rekenkamer ontvangen een vergoeding die is gebaseerd op de reguliere vergoeding voor raadsleden. De voorzitter ontvangt 80% van deze vergoeding en de leden 60%. In artikel 2, tweede lid, van het 'Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden' is bepaald dat de vergoeding voor raadsleden per 1 januari van elk jaar wordt herzien aan de hand van het indexcijfer CAO lonen overheid. Genoemde herziening van de vergoeding over 2011 wordt met ingang van 2012 verwerkt in de administratie van de rekenkamer. Deze post laat in 2011 daarom nog steeds een overschrijding zien ten opzichte van het begrote bedrag. Hoe de eventuele herziening over 2012 administratief wordt verwerkt is op dit moment nog onhelder. Het is daarom mogelijk dat deze post ook in 2012 overschreden zal worden.
- Het budget voor onderzoeken en overige kosten van de rekenkamer is onder meer gebaseerd op outputafspraken met de commissie van de Rekening. De rekenkamer dient in principe jaarlijks twee grote en een klein onderzoek op te leveren. De rekenkamer heeft in 2011 - mede wegens in dit jaarverslag genoemde omstandigheden - niet geheel kunnen voldoen aan de outputafspraken.
- Het budget voor de personele ondersteuning van de rekenkamer is gebaseerd op 1 fte in schaal 12.
- De vaste doorbelasting wordt in de praktijk administratief neutraal verwerkt en is - evenals de afroming op de kostenplaats / personeelscomponent - door de rekenkamer niet te beïnvloeden.

5. Tot slot

De rekenkamer kijkt terug op 2011: het laatste jaar van de rekenkamer in de huidige samenstelling. Naast successen en verbeteringen zijn ook dit jaar weer aandachts- en knelpunten te signaleren.

In 2011 zijn de eerste stappen gezet ter verdere verbetering van de samenwerking met de ambtelijke organisatie in het kader van rekenkameronderzoek. Deze inspanningen lijken de eerste vruchten af te werpen. Ook in de samenwerking met de griffie, zeker voor wat betreft de formulering van het dictum van de raadsvoorstellen bij rekenkamer-rapporten, zijn in 2011 belangrijke verbeteringen gerealiseerd. Voorheen was de rekenkamer hierbij niet inhoudelijk betrokken, waardoor het risico bestond op onvoldoende specifieke raadsvoorstellen. Inmiddels vindt de formulering plaats in overleg met de rekenkamer.

Ook is in 2011 de raadsbehandeling van rekenkamerrapporten in de beleving van de rekenkamer verbeterd. De raad(sfracties) heeft (hebben) in 2011 een goede, inhoudelijke discussie gevoerd over de rekenkamerrapporten Wmo en Woningbouwprogramma. De raad heeft bovendien actief geamendeerd op de bijbehorende raadsvoorstellen. Daarnaast zijn enkele moties naar aanleiding van deze rapporten ingediend en aangenomen. Tot slot is het de rekenkamer opgevallen dat enkele fracties ook tijdens de discussie over andere onderwerpen hebben gerefereerd aan uitgevoerd rekenkameronderzoek. Deze actievere houding van de raad komt de besluitvorming over rekenkamer-rapporten, en daarmee de bijdrage aan de kwaliteit van de beleidsontwikkeling in de gemeente Lelystad, ten goede.

In 2011 hebben zich echter ook enkele feiten voorgedaan, die invloed hadden op de voortgang van het werk van de rekenkamer. De rekenkamer heeft in 2011 slechts twee maal kunnen afstemmen met de commissie voor de Rekening. De gesprekken met de commissie van de Rekening waren bovendien veelal procedureel van aard. De contacten met raadsleden bleven beperkt tot de (informele) contacten tijdens (beeldvormende) sessies. De rekenkamer heeft inbreng vanuit de raad nodig voor het vinden van aansluiting bij de bestuurlijke realiteit en belangstelling van de raad. De rekenkamer zal daarom in 2012 verder zoeken naar verbetering van deze aansluiting bij de raad.

Een punt van toenemende zorg is het verkrijgen van de benodigde informatie voor de werkzaamheden van de rekenkamer. Met enige regelmaat wordt de rekenkamer in een laat stadium van een onderzoek geconfronteerd met belangrijke stukken, die deel uit hadden moeten maken van de documentenstudie. Ook komt het voor dat belangrijke stukken niet meer te achterhalen zijn. Deze belangrijke informatie is dan niet te traceren in het centrale archief, op de website van de raad en zijn niet eerder op een andere manier gedurende het onderzoek aan het licht gekomen.

Ook werd de rekenkamer in het najaar 2011 verrast door de mededeling van de commissie van de Rekening over het voorgenomen raads-

onderzoek naar burgerparticipatie, daar waar de rekenkamer zelf al ver gevorderd stadium was met de voorbereidingen van een eigen onderzoek naar dit thema. De rekenkamer heeft vervolgens haar onderzoek tot nader order uitgesteld.

De procedure voor ambtelijk en bestuurlijk wederhoor is in 2011 verbeterd. Toch blijft het - ten behoeve van de actualiteit en relevantie van rekenkameronderzoek – van belang alert te zijn op eventuele termijnoverschrijdingen en de termijnen te bewaken.

De rekenkamer constateert ook dat er soms lange tijd zit tussen de publicatie van rekenkamerrapporten en de behandeling daarvan door de raad. Soms zit hier enkele maanden tussen, met uitschieters van een half jaar. Dit kan de bruikbaarheid en relevantie van rekenkameronderzoek negatief beïnvloeden.

De rekenkamer hoopt ook 2011 met haar rapporten een constructieve en positiefkritische bijdrage te hebben geleverd aan het Lelystadse gemeentebestuur. De rekenkamer vertrouwt erop, dat de rapporten ook in 2012 zullen leiden tot een goede, inhoudelijke discussie tussen raad en college over de onderzochte thema's. In 2012 wil de rekenkamer verdere impulsen geven aan haar kwaliteitszorg.

Op het onderzoeksprogramma voor 2012 staan een onderzoek naar subsidies en een quick scan naar de kwaliteit van raadsvoorstellen. De programmering van de overige onderzoeken in 2012 is globaal geformuleerd en laat bewust ruimte voor herschikking en bijstelling naar aanleiding van actuele ontwikkelingen. Uiteraard zal de rekenkamer zich ook in 2012 – in het kader van het onderzoeksprogramma 2012-2013 – haar uiterste best doen om de raad te voorzien van kwalitatief hoogwaardige en nuttige onderzoeksrapporten.

De rekenkamer is alle betrokkenen erkentelijk voor hun positieve bijdrage en constructieve inbreng.

De rekenkamer Lelystad,

Secretaris
P.B. Nieuwenhuis

Voorzitter
R.J.E. Douma